

Inštitút vzdelávania
Zboru väzenskej a justičnej stráže

Cintorínska 3, 950 50 Nitra

Číslo: IV ZVJS-155/2014

V Leopoldove dňa: 28. 08. 2014

S c h v a ľ u j e m :

plk. Mgr. Eugen Balko, v. r.
generálny riaditeľ
Zboru väzenskej a justičnej stráže

VZDELÁVACÍ PROGRAM
ŠPECIALIZAČNÉ VZDELÁVANIE
odborného kurzu psovoda

Dĺžka štúdia: 8 týždňov

Forma štúdia: denná

Určenie: Pre príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“), ustanoveným do funkcie na úseku / referáte služobnej kynológie oddelenia ochrany ústavu.

Odborný garant: Odbor ochrany Generálneho riaditeľstva zboru a Stredisko kynológie.

Predkladá:

pplk. Mgr. Norbert Kuruc, v. r.
riaditeľ

Leopoldov August 2014

UČEBNÝ PLÁN

P. č.	Názov vyučovacieho predmetu/aktivity	Celkový počet vyučovacích hodín
1.	Otvorenie a organizačné pokyny	2
2.	Právne predpisy vzťahujúce sa na úsek služobnej kynológie	6
3.	Metodika výcviku služobného psa, výkon činnosti figuranta	30
4.	Základy veterinárnej starostlivosti	14
5.	Základy chovateľstva psov	8
6.	Praktický výcvik služobného psa, praktický výkon figuranta	150
7.	Ošetrovanie a kŕmenie služobného psa	40
8.	Teoretické a praktické skúšky	30
SPOLU		280

Poznámky k učebnému plánu

1. Vyučovanie vo všetkých vyučovacích predmetoch je rozvrhnuté do ôsmich týždňov. V jednom týždni sa vyučuje 35 vyučovacích hodín po 45 minút.
2. Záverečná skúška sa vykoná z predmetov:
  - a) Právne predpisy vzťahujúce sa na úsek služobnej kynológie,
  - b) Metodika výcviku služobného psa, výkon činnosti figuranta
  - c) Základy veterinárnej starostlivosti,
  - d) Základy chovateľstva psov,
  - e) Praktický výcvik služobného psa, praktický výkon figuranta
3. Súčasťou kurzu je otvorenie a organizačné pokyny v rozsahu dvoch vyučovacích hodín, ošetrovanie a kŕmenie služobného psa v rozsahu štyridsať vyučovacích hodín a teoretické a praktické skúšky v rozsahu tridsať vyučovacích hodín.

CHARAKTERISTIKA ODBORNÉHO KURZU PSOVIDA

1. Výchovno-vzdelávacie cieľ

Cieľom Odborného kurzu psovoda (ďalej len „odborný kurz“) je poskytnúť účastníkom odborného kurzu - príslušníkom zboru, základné vedomosti z metodiky výcviku služobných psov, vrátane výkonu činnosti figuranta, právnych, organizačných a metodických informácií so zámerom získať vedomosti z oblasti osobitných a interných predpisov, metodiky výcviku služobných psov, základov veterinárnej starostlivosti, základov chovateľstva psov a praktického výcviku služobných psov, ako aj praktického výkonu činnosti figuranta..

Odborný kurz pripravuje príslušníkov zboru na plnenie úloh vyplývajúcich z funkcie psovod úseku služobnej kynológie oddelenia ochrany.

Učebné osnovy vyučovacích predmetov sú rámcové. Na základe rozhodnutia Odboru ochrany Generálneho riaditeľstva zboru, s vedomím riaditeľa Inštitútu vzdelávania zboru, lektor je povinný zaradiť do časovo-tematického plánu príslušného predmetu nové učivo, ktoré po schválení učebných osnov vyplynulo zo zmeny platných právnych predpisov a z vývoja používaných metód.

2. Profil frekventanta odborného kurzu

Frekventant odborného kurzu si v súlade s učebným plánom a učebnými osnovami jednotlivých predmetov osvojí:

- a) osobitné predpisy a interné predpisy, ktoré uplatňujú príslušníci zboru zaradení na úseku služobnej kynológie oddelenia ochrany ústavu,
- b) metodiku výcviku služobného psa, výkon činnosti figuranta
- c) základy veterinárnej starostlivosti,
- d) základy chovateľstva psov,
- e) praktický výcvik služobného psa, praktický výkon figuranta.

Požiadavky na príslušníka po absolvovaní odborného kurzu

a) Odborné znalosti a vedomosti

Príslušník zboru ovláda znalosti osobitných predpisov a interných predpisov vzťahujúcich sa na úsek služobnej kynológie a ich uplatňovanie vo výkone štátnej služby. Ovládanie príslušných foriem etiky a profesionálneho prístupu príslušníka zboru.

b) Potrebné návyky, zručnosti a schopnosti

Od príslušníka zboru sa vyžaduje pracovná a osobná disciplína, dôslednosť, svedomitosť, spoľahlivosť, profesionálna prispôsobivosť, sebakontrola a predpoklad pre prácu so služobným psom. Musí mať schopnosť využívať a flexibilne uplatňovať nadobudnuté teoretické vedomosti, praktické zručnosti a návyky pri riešení úloh, situácií alebo problémov, ktoré sa vyskytujú počas výkonu služby.

c) Požadované psychické a osobnostné vlastnosti

Záťažové situácie s variabilným stupňom náročnosti musí príslušník zboru riešiť operatívne, postup použitia služobného psa musí prispôbovať meniacim sa

situačným podmienkam, čo si vyžaduje sústavne vysokú psychickú koncentráciu. Náročný je sústavný pohyb v meniacom sa prostredí.

V službe i mimopracovnom čase je príslušník zboru predstaviteľom špeciálneho štátneho orgánu a podľa toho musí vystupovať pri výkone štátnej služby a v osobnom živote. Musí byť pripravený konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s platnými zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Absolvovaním odborného kurzu príslušník zboru nadobudne vzdelanie v oblasti plnenia úloh na úseku služobnej kynológie.

3. Spôsob a podmienky ukončenia vzdelávania

Odborný kurz sa ukončuje záverečnou skúškou, ktorá sa vykoná spravidla formou teoretického a praktického preskúšania. Podmienkou zaradenia frekventanta na vykonanie záverečnej skúšky je absolvovanie najmenej 75% dĺžky trvania odborného kurzu. Klasifikácia a hodnotenie frekventanta sa vykoná podľa ustanovení piatej hlavy § 28 až § 35 RGR č. 35/2014 o vzdelávaní príslušníkov zboru a zamestnancov zboru.

4. Doklad o absolvovaní vzdelávania

Po absolvovaní odborného kurzu vydá inštitút vzdelávania absolventovi osvedčenie o absolvovaní špecializačného vzdelávania prílohy č. 1 k vzdelávaciemu programu špecializačného vzdelávania odborného kurzu psovoda.

5. Personálne a organizačné zabezpečenie vzdelávania

Vzdelávací proces zabezpečujú spravidla príslušníci Strediska kynológie zboru (vedúci strediska, vedúci odborní referenti referátu výcviku Strediska kynológie zboru) a externí lektori.

Činnosť študijnej skupiny riadi vedúci lektor, ktorý plní najmä tieto úlohy:

- a) po dobu trvania vzdelávacej aktivity riadi činnosť v určenej študijnej skupine,
- b) na začiatku vzdelávacej aktivity oboznámi frekventantov zverenej študijnej skupiny s podmienkami absolvovania odborného kurzu,
- c) vyjadruje sa k žiadostiam a pripomienkam frekventantov svojej študijnej skupiny,
- d) vedie požadovanú pedagogickú dokumentáciu v zmysle prílohy č. 1 k RGR č. 35/2014 o vzdelávaní príslušníkov zboru a zamestnancov zboru,
- e) vedie evidenciu neprítomnosti frekventantov.

Príslušníci zboru sú spravidla vysielaní do odborného kurzu v nástupných termínoch, ktoré sú stanovené v Pláne výcvikových aktivít a preskúšaní Strediska kynológie na príslušný kalendárny polrok.

6. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie vzdelávania

Vzdelávanie sa realizuje v priestoroch Strediska kynológie zboru v Leopoldove a jeho okolí.

7. Výstroj a vybavenie frekventantov

Počas teoretického vyučovania nosí frekventant rovnošatu pre psovoda, s výnimkou praktického vyučovania, kde nosí rovnošatu pre psovoda, pracovnú rovnošatu pre psovoda alebo pracovnú rovnošatu. Frekventant je pri nástupe do odborného kurzu vystrojený zo služobného úradu, v ktorom vykonáva štátnu službu výstrojnými súčasťami, ktoré určí vedúci Strediska kynológie zboru.

8. Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri vzdelávaní

Frekventanti odborného kurzu dodržia pravidlá bezpečnosti a zdravia pri práci a požiarne poplachové smernice Strediska kynológie zboru.

9. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia výsledkov vzdelávania

Kontrolnú činnosť počas trvania odborného kurzu vykonáva vedúci Strediska kynológie zboru, pričom sa zameriava na úroveň vzdelávacieho procesu a dodržiavanie služobnej disciplíny.

Výsledky jednotlivých vzdelávacích aktivít sú súhrnne vyhodnocované v rámci porád inštitútu vzdelávania a súhrnne sa vyhodnotenie spracováva po ukončení kalendárneho polroku a po ukončení kalendárneho roku.

10. Metódy vzdelávania

Základnými vyučovacími metódami vzdelávania sú metódy heterodidaktické. Z hľadiska etapy vyučovacieho procesu sa využívajú metódy motivačné, expozičné, fixačné a diagnostické.

Motivačné metódy sa využívajú na aktiváciu frekventanta (motivačný rozhovor, problém ako motivácia).

Z expozičných metód sa využívajú prednáška, vysvetľovanie, rozhovor, metóda priameho prenosu poznatkov, metóda sprostredkovaného prenosu poznatkov (napr. pozorovanie navodených situácií, demonštrácia činností a podobne) alebo problémové metódy (navodenie problému a následné spôsoby riešenia).

Fixačné metódy sa využívajú na opakovanie, upevňovanie prebratého učiva (ústne opakovanie, metóda otázok a odpovedí, opakovací rozhovor, písomné opakovanie). Pri vzdelávacích témach, ktoré sú zamerané na praktický nácvik, sú využívané metódy precvičovania a zdokonaľovania zručností.

Diagnostické metódy slúžiace na získanie spätnej väzby o získaných vedomostiach sa aplikujú prostredníctvom ústnych skúšok, praktického skúšania a testovania.

UČEBNÉ OSNOVY
pre predmet

Právne predpisy vzťahujúce sa na úsek služobnej kynológie

Podrobný rozpis učiva:

Osobitné predpisy

- T- 1 Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov 1 h
- Použitie výzvy (§ 10 a § 31 ods.2 Zákona č. 4/2001)
  - Použitie služobného psa (§ 39 Zákona č. 4/2001)
  - Povinnosti psovoda po použití služobného psa (§ 44 Zákona č. 4/2001)
  - Osobitné obmedzenia použitia služobného psa (§ 45 Zákona č. 4/2001)
  - Služobný zákrok pod jednotným velením (§ 32 Zákona č. 4/2001)

Interné predpisy

- T- 2 RMS č. 2/2014 o zabezpečovaní ochrany Zborom väzenskej a justičnej stráže 2 h
- Dokumentácia služobnej kynológie (§ 62 RMS č. 2/2014)
  - Udelenie, obhájenie a odobratie kategórie vycvičenosti a použiteľnosti služobného psa (§ 63 RMS č. 2/2014)
  - Zásady použitia služobného psa (§ 64 RMS č. 2/2014)
  - Obstarávanie služobného psa (§ 65 RMS č. 2/2014)
  - Všeobecné úlohy psovoda (§ 99 RMS č. 2/2014)
  - Úlohy psovoda v oblasti klasickej kynológie (§ 101 RMS č. 2/2014)
- T-3 RGR č. 26/2014 o služobnej kynológii v Zbore väzenskej a justičnej stráže 3 h
- Hlavné časti RGR č. 26/2014
  - Výcvik služobného psa a psa (§ 8 RGR č. 26/2014)
  - Udelenie, obhájenie a odobratie kategórie (§ 11 RGR č. 26/2014)
  - Pridelenie služobného psa (§ 18 RGR č. 26/2014)
  - Karanténna doba (§ 19 RGR č. 26/2014)
  - Evidencia a označovanie služobných psov (§ 20 RGR č. 26/2014)
  - Kmeňová knižka (§ 21 RGR č. 26/2014)
  - Plemená služobných psov (§ 22 RGR č. 26/2014)
  - Vyradňovanie služobných psov (§ 23 RGR č. 26/2014)
  - Veterinárna starostlivosť, starostlivosť o služobného psa alebo psa (§ 24, § 25 RGR č. 26/2014)
  - Výživa služobného psa, preprava služobného psa (§ 26, § 27, § 28 RGR č. 26/2014)
  - Disciplinárne previnenie (§ 31 RGR č. 26/2014)
  - Výstroj služobného psa (Príloha č. 4 k RGR č. 26/2014)
  - Náklady na výživu služobného psa (Príloha č. 12 k RGR č. 26/2014)

UČEBNÉ OSNOVY
pre predmet

**Metodika výcviku služobného psa,
výkon činnosti figuranta**

Podrobný rozpis učiva:

T-1	Teória výcviku psa	3 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné základy teórie výcviku psa - Základné metódy výcviku psa - Psovod ako komplexný podnet	
T-2	Pachové práce	10 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné poznatky o pachu - Pachová stopa - Činitele pôsobiace na stálosť pachovej stopy - Nácvik vypracovania vlastných pachových stôp a povelová technika - Nášľap a kladenie stôp - Príprava psa na stopu a uvádzanie psa na stopu - Vedenie psa po stope - Práca na lomoch - Označovanie predmetov - Činnosť psovoda v pátracej skupine	
T-3	Disciplína poslušnosť	6 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Výcvik psa v poslušnosti a povelová technika - Základná ovládateľnosť - Polohy psa - Aportovanie - Prekonávanie prekážok - Pomocné cviky	
T-4	Disciplína obrana	6 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjanie zloby - Nácvik záhryzu - Zadržanie figuranta - Púšťanie psa na povel - Prieskum terénu a označenie figuranta - Prehliadka, výsluch, eskorta figuranta - Zákrok psa v miestnosti - Práca psa s náhubkom	

T-5 Výkon činnosti figuranta

5 h

- Bezpečnostné opatrenia
- Metodika figurovania
- Činnosť figuranta pri praktickom preskúšaní

UČEBNÉ OSNOVY
pre predmet

Základy veterinárnej starostlivosti

Podrobný rozpis učiva:

T- 1	Základy anatómie a fyziológie psa	3 h
	- Krajiny tela psa - Zubný vzorec - Pohybová sústava - Tráviaca sústava - Dýchacia sústava - Sústava krvného obehu - Močovo pohlavná sústava - Nervová sústava, zmyslové orgány psa	
T- 2	Vyššia nervová činnosť	3 h
	- Základné pojmy - Reflex, reflexný oblúk - Proces vzruchu a útlmu - Typy psov podľa I. P. Pavlova - Vývoj vyššej nervovej činnosti šteňaťa	
T- 3	Výživa a zoohygiena služobných psov	3 h
	- Rozdelenie živín a ich biologická potreba pre organizmus - Druhy krmív - Zásady kŕmenia - Ustajnenie služobného psa - Čistenie služobného psa - Dezinfekcia, deratizácia, dezinsekcia	
T- 4	Choroby psov a prevencia proti nim	5 h
	- Fyziologické hodnoty psa – TRIAS - Chorý pes - Rozdelenie chorôb - Vakcinácia psov - Fixácia psov, podávanie liekov a prvá pomoc	

UČEBNÉ OSNOVY

pre predmet

Základy chovateľstva psov

Podrobný rozpis učiva:

T- 1	Pôvod psa	1 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Pôvod psa - Konštitučné typy psov	
T- 2	Vznik nemeckého ovčiaka	3 h
	<ul style="list-style-type: none"> - História vzniku nemeckého ovčiaka - Štandard nemeckého ovčiaka - Preukaz o pôvode	
T- 3	Podmienky zaradenia nemeckého ovčiaka do chovu	3 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Chovateľská stanica - Zápisný poriadok - Skúšky z výkonu, podmienky účasti a príprava - Výstavy psov, podmienky účasti a príprava - Bonitácie psov, podmienky účasti a príprava - Bonitačný kód	
T- 4	Starostlivosť a výchova šteňaťa	1 h
	<ul style="list-style-type: none"> - Prevzatie šteňaťa - Starostlivosť o šteňa - Výchova, výcvik a socializácia šteňaťa	

UČEBNÉ OSNOVY
pre predmet

**Praktický výcvik služobného psa,
praktický výkon figuranta**

Podrobný rozpis učiva:

T-1	Socializácia psa	10 h
-	Výcvik zameraný na prirodzené správanie sa psa v rôznorodom prostredí	
T-2	Pachové práce	40 h
-	Nášľap a kladenie stôp	
-	Príprava psa na stopu a uvádzanie psa na stopu	
-	Vedenie psa po stope	
-	Práca na lomoch	
-	Označovanie predmetov	
-	Činnosť psovoda v pátracej skupine	
T-3	Poslušnosť	30 h
-	Základná ovládateľnosť	
-	Polohy psa	
-	Aportovanie	
-	Prekonávanie prekážok	
-	Pomocné cviky	
T-4	Obrana	50 h
-	Rozvíjanie zloby	
-	Nácvik záhryzu	
-	Zadržanie figuranta	
-	Púšťanie psa na povel	
-	Prieskum terénu a označenie figuranta	
-	Prehliadka, výsluch, eskorta figuranta	
-	Zákrok psa v miestnosti	
-	Zákrok psa v motorovom vozidle	
-	Zadržanie s protiútokom	
-	Práca psa s náhubkom	
-	Prepadnutie psovoda	
-	Nočné zadržanie	
-	Potláčanie davu	

T-5 Praktický výkon figuranta

20 h

- Dráždenie a avizácia služobného psa
- Technická časť obrany
- Hladké zadržanie
- Činnosť figuranta pri cvikoch obrany so zameraním na preverenie povahových vlastností služobného psa

ZBOR VÄZENSKEJ A JUSTIČNEJ STRÁŽE

INŠTITÚT VZDELÁVANIA ZVJS V NITRE

Cyklus:	
Začiatok:	Ukončenie: .....
Číslo z výkazu o štúdiu:	Rozsah: .....

OSVEDČENIE

o získaní špecializačného vzdelania

Hodnosť, titul, meno a priezvisko: .....

Deň, mesiac a rok narodenia: .....

Číslo služobného preukazu: .....

absolvoval(a) odborný kurz psovoda

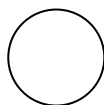
Záverečnú skúšku vykonal(a)

PREDMET	PROSPECH
Právne predpisy vzťahujúce sa na úsek služobnej kynológie	.....
Metodika výcviku služobného psa, výkon činnosti figuranta	.....
Základy veterinárnej starostlivosti	.....
Základy chovateľstva psov	.....
Praktický výcvik služobného psa, praktický výkon figuranta	.....

Celkový prospech: .....

Osvedčenie získal(a) na základe RGR č. 35/2014 o vzdelávaní príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže a zamestnancov Zboru väzenskej a justičnej stráže

V Leopoldove, dňa .....

.....
predseda skúšobnej komisie

úradná pečiatka

.....
riaditeľ Inštitútu vzdelávania ZVJS